

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- AKVINSKÝ, T. *Summa proti pohanům. Kniha IV.*, Matice cyrilometodějská, 1993.
- BAUSENHART, G. *Das Amt in der Kirche: eine not-wendende Neubestimmung*, Freiburg – Basel – Wien: Herder, 1999.
- BECKER, J. *Das Urchristentum als gegliederte Epoche*, Stuttgart: SBS 155, 1993.
- BRISCH, U. Diakonat und Caritas. In *Der Diakon*, Freiburg im Breisgau: Herder, 1980.
- CONGAR, Y. *Za církev sloužící a chudou*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1995.
- CROCE, W. Aus der Geschichte des Diaconates. In *Diaconia in Christo: über die Erneuerung des Diakonates*, ed. Rahner, K., Vorgrimler, H., Freiburg: Herder, 1962.
- DENZINGER, H., HÜNERMANN, P. *Kompendium der Glaubensbekenntnisse und kirchlichen Lehrentscheidungen: Enchiridion symbolorum definitionum et declarationum de rebus fidei et morum = Enchiridion symbolorum et definitionum, quae de rebus fidei et morum a conciliis oecumenicis et summis pontificibus emanarunt* (Unif.). 37. Aufl. Freiburg im Breisgau: Herder, 1991.
- DENZINGER, H., SCHÖNMETZER, A. *Enchiridion symbolorum, definitionum et declarationum de rebus fidei et morum*. Ed. 36. Freiburg im Breisgau: Herder, 1976.
- DESJONQUERES, A. *Les diacres. Quelle place dans la proposition de la foi aujourd'hui*, Paris: Comité National du Diaconat, 2005.
- Diakonát, vývoj a perspektivy*, Mezinárodní teologická komise, Praha: Krystal OP, 2002.
- DOLISTA, J. *O podstatě kněžské služby*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1998.
- D'SOUZA, E. Ständige Diakone in der Mission. In *Diaconia in Christo: über die Erneuerung des Diakonates*, ed. Rahner, K., Vorgrimler, H., Freiburg: Herder, 1962.
- DUPUY, B. P. Theologie der kirchlichen Ämter. In FEINER, J., LÖHRER, M. (vyd.), *Mysterium salutis, Grundriss heilsgeschichtliches dogmatik*, Band IV/2, Einsiedeln – Zürich – Köln: Benzinger, 1973.
- ERNST, J. Das Selbstverständnis des Gemeindeamtes im Neuen Testament. In ULLRICH, L. *Gesammelte Aufsätze zur Theologie des Presbyterates*, Leipzig: Benno, 1970.
- FAUSTI, S. *Skutky apoštolů*, Paulínky, Praha, 2017, ISBN: 978-80-7450-242-2.
- FUJDL, M. *Jáhenství jako spojení manželství a pastorační práce*, diplomová práce, Teologická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, České Budějovice, 2009.
- FUJDL, M. Přijetí jáhnů věřícími ve farnostech – Pastorálně teologická reflexe na základě empirického výzkumu. *Studia theologica* 15, č. 2, 2013.
- FUJDL, M. *Služba jáhna ve farnosti v kontextu současné teologie: hledání místa trvalého jáhna v církvi na základě výzkumu provedeného v českých a moravských diecézích*,

- disertační práce, Teologická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, České Budějovice, 2018.
- FUJDL, M. Současný stav stálého diakonátu v ČR z pohledu kléru – Vyhodnocení kvalitativního empirického výzkumu. In *Jednota v mnohosti – in pluribus unitas*, KLIMEŠ, J. C. (ed.), Olomouc: Refugium Velehrad-Roma, 2015.
- FÜRST, G. Diakonische Gemeindeentwicklung als eine Antwort auf die gesellschaftlichen Umbrüche in Europa. In *Diakonia Christi* 1/2 (2001).
- GAŽÍK, P. *Sociálna otázka v období patristiky*, Bratislava: Univerzita Komenského Bratislava, 2003.
- HILBERATH, B. J. Zwischen Wirklichkeit und Vision. Zur Zukunft diakonischer Gemeinden. In *Diakonia Christi* 1/2 (2001).
- HOPING, H. Diakonie als Aufgabe des kirchlichen Leitungsamtes. In: *AG Ständiger Diakonat in der Bundesrepublik Deutschland*, 13 (1996).
- HÜNERMANN, P. Theologischer Kommentar zur dogmatischen Konstitution über die Kirche *Lumen gentium*. In HÜNERMANN, P., HILBERATH, B. J. *Herders Theologischer Kommentar zum Zweiten Vatikanischen Konzil*. Band 2, Verlag Herder, 2009.
- KAHANEK, M. Trvalí diakoni na Slovensku po roku 1990. In *Trvalý diakonát – pastorálno-teologické aspekty*, Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie, Košice: Katolícka univerzita Ružomberoku, 2010.
- KAPLÁNEK, M. Kněží a laici ve farní pastoraci po listopadu 1989. In HANUŠ, Jiří (ed.). *Služebníci neužiteční. Kněžská identita v českých zemích ve 20. století*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2015.
- KASPER, W. Trvalý jáhen v ekleziologickém pohledu vzhledem k současným výzvám v církvi a společnosti I. In *Služba trvalých jáhnů. Sborník II: Zkušenosti a reflexe*. Praha: Pastorační středisko, 1998.
- KERKVOORDE, A. Die Theologie des Diakonates. In *Diaconia in Christo: über die Erneuerung des Diakonates*, Freiburg: Herder, 1962
- KITTEL, G. Die Presbyter in den urchristlichen Gemeinden. In *Theologisches Wörterbuch zum Neuen Testament*, Band VI., Stuttgart – Berlin – Köln – Mainz: W. Kohlhammer, 1965.
- KITTEL, G. *Theologisches Wörterbuch zum Neuen Testament*, Band II., Stuttgart – Berlin – Köln – Mainz: W. Kohlhammer, 1967.
- KLIESCH, K. *Malý Stuttgartský komentář - Nový zákon 5: Skutky apoštolů*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1999.
- KOLEKTIV AUTORŮ *II. vatikánský sněm: příprava a průběh*, Řím: Křesťanská akademie, 1966.
- LECLERCQ, J. P. *Le Diaconat, ministère de la construction de l'Eglise*, Paris: Comité National du Diaconat, 1979.
- LÉON-DUFOUR, X. *Slovník biblické teologie*, 5. vydání, přeložil Petr Kolář, Řím: Velehrad – Křesťanská akademie, 1981.
- MOLNÁR, F. Diakonisches Arbeiten in einem osteuropäischen Land (Statement). In *Diakonia Christi* 3/4 (1997).

- NEUNER, P. *Laici a klérus?*, Praha: Vyšehrad, 1997.
- NOVOTNÝ, A. *Biblický slovník*, Praha: Edice Kalich, 1956.
- Nový zákon: český ekumenický překlad*. 1. vyd., přeložil Josef Šimandl, Praha: Česká biblická společnost, 2011.
- OPATRŇÝ, A. Jáhen a manželství. In *Sborník pro trvalé jáhny*, Pastorační středisko sv. Vojtěcha při Arcibiskupství Pražském.
- OPATRŇÝ, A. *Pastorace v postmoderní společnosti*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2001.
- OPATRŇÝ, M. Otázka identity jáhenské služby. In *Teologické studie*, roč. 5, č. 2 (2004).
- OPATRŇÝ, M. Pastorační identita trvalého jáhna z hlediska Sk 6,1–7 a LG 29. In *Trvalý diakonát – pastoračno-teologické aspekty*, ed. Kahanec, M., Svetlák, V., Hockickova, M., Košice: Vienala, 2010.
- OPATRŇÝ, M. *Zapojení stálých jáhnů českých a moravských diecézí v pastoraci*, diplomová práce, České Budějovice, Teologická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, 2002.
- PESCH, O. H. *Druhý vatikánský koncil: 1962–1965: příprava, průběh, odkaz*. Vydání druhé. Přeložil Karel Floss. Praha: Vyšehrad, 2014.
- PLANNER, F. *Kněz a jeho poslání*. Řím: Křesťanská akademie, 1972.
- POTTIER, B. Svátostnost jáhenství. Přel. Vojtěch od sv. Hedviky. In *Služba trvalých jáhnů: sborník I., Teologický pohled*. Praha: Pastorační středisko, 1998.
- První list Klementův*. Přel. Varcl, L. In *Spisy apoštolských otců*. 3. revid. vyd. Praha: Kalich, 2004.
- RAHNER, K., VORGRIMLER, H. (ed.) *Diaconia in Christo: über die Erneuerung des Diakonates*, Freiburg: Herder, 1962.
- RAHNER, K., VORGRIMLER, H. *Kleines Konzilskompendium, Sämtliche Texte des Zweiten Vatikanums*, Freiburg – Basel – Wien: Herder, 1989.
- RAHNER, K., VORGRIMLER, V. – „Jáhen“. In *Teologický slovník*, Praha: Zvon, 1996.
- REININGER, D. *Diakonát der Frau in der Einen Kirche*, Ostfildern: Schwabenverlag, 1999.
- RONCET, N. Die Entwicklung der diakonischen Gemeinde in Frankreich. In *Diakonia Christi* 1/2 (2001).
- SCHNACKENBURG, R. Der Heilsauftrag der Kirche in unserer Zeit. In HESSE, E., ERHARTE, H. *Rechenschaft vom Glauben*, Wien: Herder & Co., 1969.
- SCHRÖGER, F. *Gemeinde im 1. Petrusbrief. Untersuchungen zum Selbstverständnis einer christlichen Gemeinde an der Wende vom 1. zum 2. Jahrhundert*. Passau: Passavia Universitätsverlag, 1981.
- SKÁLOVÁ, P. Mění se obraz jáhna: Důrazy a tendence v teologii a praxi diakonátu. In *Teologické texty* 2 (2008).
- SKLENÁŘ, M. *Tridentská reforma diecézního kléru a její vybrané vnější projevy*, diplomová práce, Univerzita Karlova, Katolická teologická fakulta, Praha, 2013.
- STRACK, H. L., HILLERBECK, P. *Kommentar zum Neuen Testament aus Talmud und Midrasch*, 5. vydání, München: Beck, 1922.

- TICHÝ, L., FRYŠ, P., NÁPRAVNÍK, P., PETKEVIČ, V. *Řecko-český Nový zákon: Novum testamentum graece*: Nestle-Aland, 27. vyd., Praha: Česká biblická společnost, 2011.
- TRSTENSKÝ, J. Francúzka skúsenosť s diakonátom. In *Trvalý diakonát – pastorálno-teologické aspekty*, Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie, Katolícka univerzita Ružomberoku, Košice 2010.
- WINDELS, O. Jáhenská služba při liturgii. In *Služba trvalých jáhnů. Sborník II: Zkušenosti a reflexe*. Praha: Pastorační středisko, 1998.
- ZULEHNER, P. M., *Dienende Männer – Anstifter zur Solidarität, Diakone in Westeuropa*. Ostfildern: Schwabenverlag, 2003.
- ZULEHNER, P. M., PATZELT, E., *Samariter – Prophet – Levit: Diakone im deutschsprachigen Raum: eine empirische Studie*, Ostfildern: Schwabenverlag, 2003.

CÍRKEVNÍ DOKUMENTY

- Acta Apostolicae Sedis* 59 (1967).
- Acta Apostolicae Sedis* 60 (1968).
- Deus caritas est: encyklika nejvyššího pontifika Benedikta XVI.* [biskupům, kněžím a jáhnům, Bohu zasvěceným osobám a všem věřícím laikům o křesťanské lásce].
- Direktář pro slavení neděle za nepřítomnosti kněze*, Kongregace pro bohoslužbu, 1988.
- Katechismus z nařízení sněmu tridentského k pastýřům duchovním a z rozkazu Pia V. papeže římského na světlo vydaný*, 1867.
- Lumen gentium: věroučná konstituce O církvi*.
- Pontificale Romanum – De Ordinatione Episcopi, Presbyterorum et Diaconorum*.
- SACRO-SANCTI ET ŒCUMENICI CONCILII TRIDENTINI, CANONES ET DECRETA. Quid in hac editione præstitum sit, sequ[ens] P. Chiffletii, Apud Balth. ab Egmond et Socios. 1688.
- Sacrum diaconatus ordinem – Generalis normae de diaconatu permanenti in Ecclesia latina restituendo refuntur*. Apoštolský list motu proprio papeže Pavla VI.
- Směrnice pro formaci, život a službu trvalých jáhnů v České republice*, In *Acta České biskupské konference* 5 (2010).
- Směrnice pro službu a život trvalých jáhnů*, In *Acta České biskupské konference* (2002).
- Směrnice pro službu a život trvalých jáhnů a Základní normy pro formaci trvalých jáhnů*, Kongregace pro klérus, Kongregace pro katolickou výchovu, Praha: Sekretariát České biskupské konference, 2002.
- Všeobecné pokyny k Římskému misálu* (editio typica tertia emendata 2008).
- Základní normy pro formaci trvalých jáhnů*, Kongregace pro katolickou výchovu, Praha: Sekretariát České biskupské konference, 2002.

INTERNETOVÉ ZDROJE

- KASPER, W. Trvalý jáhen v ekleziologickém pohledu vzhledem k současným výzvám v církvi a společnosti I. In *Služba trvalých jáhnů. Sborník II: Zkušenosti a reflexe*. Praha: Pastorační středisko, 1998. Dostupné na www: <http://www.pastorace.cz/Knihovna/71-Trvaly-jahen-v-ekleziologickem-pohledu-vzhledem-k-soucasnym-vyzvam-v-cirkvi-a-spolecnosti-I-Walter-Kasper.html>
- KASPER, W. Trvalý jáhen v ekleziologickém pohledu vzhledem k současným výzvám v církvi a společnosti IV. In *Služba trvalých jáhnů II.: Zkušenosti a reflexe*. Dostupné na www: <http://www.pastorace.cz/Knihovna/74-Trvaly-jahen-v-ekleziologickem-pohledu-vzhledem-k-soucasnym-vyzvam-v-cirkvi-a-spolecnosti-IV-Walter-Kasper.html>
- KONGREGACE PRO BOHOSLUŽBU, *Direktář pro slavení neděle za nepřítomnosti kněze*, 1988. Dostupné na www: <http://www.liturgie.cz/admin/files/File/liturgicke-knihy/1988-direktar-nedele-bez-kneze.pdf>
- NOVOTNÝ, A. *Biblický slovník*, Praha: Edice Kalich, 1956. Dostupné na www: http://cb.cz/praha2/bib_slovník_novotny.htm
- POTTIER, B. Svátostnost jáhenství. Přel. Vojtěch od sv. Hedviky. In *Služba trvalých jáhnů: sborník I., Teologický pohled*. Praha: Pastorační středisko, 1998. Dostupné na www: <http://www.pastorace.cz/Knihovna/6-Svatostnost-jahenstvi-Bernard-Pottier-SJ.html>
- SKÁLOVÁ, P. Mění se obraz jáhna: Důrazy a tendence v teologii a praxi diakonátu. In *Teologické texty 2* (2008). Dostupné na www: <http://www.teologicketexty.cz/casopis/2008-2/Menici-se-obraz-jahna.html>
- Všeobecné pokyny k Římskému misálu* (editio typica tertia emendata 2008). Dostupné na www: <http://m.liturgie.cz/misal/igmr.htm#3.1>
- WINDELS, O. Jáhenská služba při liturgii. In *Služba trvalých jáhnů. Sborník II: Zkušenosti a reflexe*. Praha: Pastorační středisko, 1998. Dostupné na www: <https://www.pastorace.cz/Knihovna/1-Jahenska-sluzba-pri-liturgii-Olivier-Windels.html>
- <http://www.luther.cz/martin-luther/dilo>
- <http://www.liturgie.cz/svatost-sveceni/jahenske-sveceni-krok-za-krokem>
- http://w2.vatican.va/content/paul-vi/en/motu_proprio/documents/hf_p-vi_motu-proprio_19670618_sacrum-diaconatus.html
- <https://gaju.jcu.cz/grantova-agentura-ju-pro-rok-2011/Projects/percepce-diaconatu-ve-farni-komunite-1>
- <https://gaju.jcu.cz/grantova-agentura-ju-pro-rok-2012/Projects/percepce-diaconatu-duchovnimi-ceskych-a-moravskych-diecezi>
- https://cbk.blob.core.windows.net/cms/ContentItems/33330_33330/2022-07-22-narodni-synteza-podepsana.pdf